

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
PLENUL

HOTĂRÂRE nr. 65

din 03 martie 2011

Sub numărul 3039/IJ/2365/SIJ/2010, Inspekția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor privind cererea formulată de judecătorii Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care au solicitat, în baza art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, apărarea reputației profesionale în raport de afirmațiile conținute pe pagina de internet „Lumea justiției”.

Au fost avute în vedere articolele publicate sub denumirea „L-au lucrat pe marele Lupașcu! Aflați lucruri înfiorătoare despre isprava Înaltei Curți, care poate lăsa Justiția fără procurori!”, publicat la data de 04.12.2010, „Vorbe de fumoar –Secția de contencios a ÎCCJ se visează Curte Administrativă Supremă!” din 06.12.2010, „Iată rețeta prin care orice procuror poate deveni judecător, cu o simplă cerere. Dacă ai pile la Inalta Curte!”, publicat la 08.12.2010, „Judecătoarea Victoria Gabriela Bîrsan ne înfierează cu mânie proletară prin Colegiul de Conducere al Înaltei Curți” din 15.12.2010.

Raportat la conținutul acestor articole, judecătorii semnatori ai cererii apreciază că, prin criticarea virulentă a unor hotărâri irevocabile pronunțate de Secția de contencios

administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, s-a urmărit inducerea unei percepții negative cu privire la activitatea, probitatea și reputația profesională a magistraților care au pronunțat hotărârile respective, acreditând ideea caracterului absolut și inatacabil al hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii.

Interpretând eronat unele texte de lege sau calificând hotărârile judecătorești drept „inginerii juridice” și „încălări ale dispozițiilor legale”, autorii articolelor ajung să insinueze săvârșirea unor fapte de natură penală de către judecătorii respectivi, solicitând chiar intervenția parchetului în activitatea judecătorilor Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție care cenzurează hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii.

La acestea s-a adăugat atacul la persoana doamnei judecător Gabriela Bogasiu, care a pronunțat una dintre hotărârile criticate, prin susținerea unor afirmații legate de viața sa personală și de activitatea desfășurată în calitate de avocat de către soțul său, cât și la adresa doamnei judecător Gabriela Victoria Bîrsan, din perspectiva funcției sale de președinte de secție.

Analizând cererea de apărare a reputației profesionale formulată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

La data de 04.12.2010, pe pagina de internet a publicației on line „Lumea Justiției”, a fost publicat articolul intitulat „L-au lucrat pe marele Lupașcu! Aflați lucruri înfiorătoare despre isprava Înaltei Curți, care poate lăsa Justiția fără procurorii”.

Pornind de la pronunțarea de către Tribunalul București a unei sentințe prin care a fost admisă contestația formulată împotriva candidaturii la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii a domnului judecător Dan Lupașcu, autorii articolului ajung să comenteze condițiile în care doamna judecător _____, care a pronunțat hotărârea respectivă, a fost numită în funcție.

Astfel, se menționează că doamna _____, având calitatea de procuror, a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii numirea în funcția de judecător, solicitare respinsă de două ori. Împotriva celei de-a doua Hotărâri nr. 378/12.03.2009 a Consiliului Superior al Magistraturii, doamna judecător _____ a

formulat recurs, care s-a admis prin decizia nr. _____ a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Prin această decizie, Consiliul Superior al Magistraturii a fost obligat să emită o hotărâre prin care să aprobe cererea de numire în funcția de judecător la Tribunalul București a doamnei procuror și să emită propunerea în acest sens, Președintelui României.

Dreptul recunoscut de către instanță unui procuror de a fi numit în calitate de judecător este calificat ca o „porțiță de migrare în sistem care contravine legii, moralei și bunului simț”. Autorii articolului apreciază că numirea în funcția de judecător a unui procuror, considerat că activează sub autoritatea ministrului justiției - membru al executivului, fără promovarea unui examen, în condițiile în care nu are pregătirea și experiența necesară, pune în pericol justițiabilii și afectează independența instanței.

În continuare, se face trimitere la practica Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu menționarea calității de președinte al acestei secții a doamnei judecător Gabriela Victoria Bîrsan, apreciindu-se că, prin hotărârile pronunțate, „au fost deschise breșe de promovare în sistem, dubioase, criticabile și chiar în flagrantă opoziție cu legea”.

Astfel, se menționează că au fost admise cererile de recunoaștere a gradului profesional de procuror la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, formulate de procurorii numiți în cadrul Direcției de Combatere a Crimei Organizate și Terorismului și al Direcției Naționale Anticorupție, proveniți de la parchete de pe lângă judecătorii și tribunale, promovați la cele două direcții ale Parchetului General prin simple interviuri, în condițiile în care Consiliul Superior al Magistraturii a respins cererile acestora pe motivul de necombătut că Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, prevede că promovările în sistem se fac exclusiv prin examen.

Pronunțarea acestor hotărâri a fost calificată drept „inginerie juridică” prin care Secția de contencios administrativ a Înaltei Curți de Casație și Justiție „a ajuns să facă legea”, solicitându-se intervenția Secției de urmărire penală a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în „bucătăria acestei secții” „și soluționarea dosarelor

penale ale unor rude ale unor judecători din cadrul acestei secții, care apar șantajabili din acest punct de vedere”.

După două zile, la data de 06.12.2010, este publicat la rubrica „Vorbe de fumoar,, de pe același site articolul intitulat „Secția de contencios administrativ a ÎCCJ se visează Curte Administrativă de Justiție”, în cadrul căruia, prin folosirea unui ton peiorativ și jignitor la adresa doamnelor judecătorești din cadrul secției respective, numite „dudui de la «secția de contagioși», care cred că le merge să facă din procuror - judecător, să pună la punct CSM –ul la orice oră din zi și din noapte, să dea grade profesionale maxime la toți procurorii - începători, și multe altele, de-astea nefăcute”, se menționa că la nivelul acestei instanțe se cultivă un curent de opinie în sensul desprinderii Secției de contencios administrativ și fiscal și crearea unei Curți Administrative Supreme.

Motivația unei astfel de măsuri ar consta, potrivit autorilor articolelor, în intenția „distinsei doamne Bârsan de a apuca un post de mare șefă, că cel de președinte de secție nu-i prea place de când tot a încercat –și bine că nu a reușit să fie ba în CSM, ba șefa instanței supreme”.

La finalul acestui articol este inserată o mențiune în sensul că informațiile din această rubrică trebuie luate sub beneficiu de inventar, ele făcând parte din categoria zvonurilor, și trebuie să fie luate ca atare.

La data de 08.12.2010 este publicat cel de-al treilea articol, intitulat „Iată rețeta prin care orice procuror poate deveni judecător, cu o simplă cerere. Dacă ai pile la Inalta Curte!” În cadrul acestui articol sunt reluate susținerile anterioare privitoare la caracterul pretins abuziv al deciziei _____ a Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care a fost admisă cererea doamnei _____, la acea dată procuror, de numire în funcția de judecător. Sunt indicate de această dată numele judecătorilor care au pronunțat hotărârea, în privința doamnei judecătorești Gabriela Bogasiu specificându-se faptul că este soția avocatului Mihai Bogasiu, „fost procuror, putred de bogat încât se plimbă cu iahturi de sute de mii de euro, avocat despre care s-au scris numeroase articole de presă privind faptul că este urmărit penal în mai multe dosare de către DIICOT și Secția II penală din Parchetul General, pentru legături cu mafia arabă, evaziuni fiscale, și altele”.

Sunt reluate comentariile de genul „dacă CSM nu te vrea, te repară Secția de contencios a ÎCCJ” în sensul nelegalității deciziei _____. Deși sunt prezentate argumentele cuprinse în decizia instanței, conținutul lor este ignorat, dându-se o interpretare proprie dispozițiilor art. 61 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că procurorii pot fi numiți judecători la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, propunere care nu a existat, astfel încât Înalta Curte de Casație și Justiție a încălcat legea.

Urmare emiterii unui comunicat de presă de către Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție referitor la articolele publicate anterior, la data de 15.12.2010 este publicat un nou articol intitulat „Judecătoarea Victoria Gabriela Bârsan ne înfierăază cu mânie proletară prin Colegiul de Conducere al Înaltei Curți”.

Deși este publicat conținutul comunicatului de presă, prin modul de prezentare și comentare a acestuia s-a încercat discreditarea organului de conducere al instanței care l-a emis.

Astfel, se menționează că emiterea acestui comunicat a fost rezultatul insistențelor doamnei judecător Victoria Gabriela Bîrsan, că acesta este în dezacord cu opinia multor judecători din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, instituție care a fost angrenată în interesul personal al judecătorilor unei secții, care au reușit să contrarieze atât Consiliul Superior al Magistraturii, cât și o parte a sistemului judiciar.

Verificările efectuate de către Inspekția Judiciară în privința cererii formulate de către judecătorii Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție reprezintă o procedură administrativă, în urma căreia se analizează dacă a existat sau nu o încălcare a reputației profesionale, fără însă a se stabili o răspundere a jurnaliștilor respectivi, de natură a determina sancționarea în orice mod a acestora din urmă, și care nu poate fi apreciată drept o ingerință în libertatea de exprimare.

Așa cum se reține în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, deși limitele criticii admisibile sunt mai mari în cazul funcționarilor publici sau al politicienilor, se face distincție între situația acestora din urmă și cea a magistraților, atât din punct de vedere al posibilităților reduse ale judecătorilor de a reacționa, ca urmare a

obligărilor de discreție și reținere impuse de propriile reguli de conduită, cât și din perspectiva rolului special al puterii judiciare în societate și necesității protejării magistraților de atacuri denigratoare, de natură a aduce atingere încrederii cetățenilor în justiție (hotărârile în cauzele Prager și Oberschlick contra Austriei, din 26.04.1995, De Haes și Gijssels contra Belgiei din 24 Februarie 1997).

Consiliul Superior al Magistraturii, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în calitate de garant al independenței justiției, este chemat să apere judecătorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența și imparțialitatea și de le apăra reputația profesională.

Articolele respective privesc, în principal, soluțiile pronunțate de către Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție în două categorii de spețe.

Prin decizia _____ a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost admis recursul formulat de doamna _____ procuror la acel moment, împotriva Hotărârii nr. 378/12.03.2009 a Consiliului Superior al Magistraturii.

Prin decizia respectivă, Consiliul Superior al Magistraturii a fost obligat să emită o hotărâre prin care să aprobe cererea de numire în funcția de judecător la Tribunalul București a doamnei procuror și să emită propunerea în acest sens, Președintelui României.

În ceea ce privește cadrul legal, Inspecția judiciară a precizat că, în conformitate cu art.61 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la cerere motivată, judecătorii pot fi numiți în funcția de procuror, iar procurorii, în funcția de judecător, prin decret al Președintelui României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, cu respectarea condițiilor prevăzute în prezenta lege.

În acest act normativ se prevede că, pentru numirea în funcțiile prevăzute la alin. (1), candidații vor susține un interviu în fața Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii în cazul procurorilor care solicită numirea ca judecători și,

respectiv, a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii în cazul judecătorilor care solicită numirea ca procuror.

În considerarea acestui drept prevăzut de lege, doamna procuror _____ a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii numirea sa în calitate de judecător la Curtea de Apel București sau Tribunalul București.

Conform procedurii, acesta a susținut un interviu în fața Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, care, prin Hotărârea nr. 151/12.03.2009 a constatat că doamna procuror _____ îndeplinește condițiile pentru a fi numită în funcția de judecător.

Întrucât art. 61 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede competența Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii numai în ceea ce privește susținerea interviului și constatarea îndeplinirii condițiilor prevăzute pentru numirea în funcția de judecător, în timp ce formularea propunerii de numire în funcție este atributul Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, acesta din urmă a pronunțat Hotărârea nr. 387/12.03.2009, prin care a respins cererea de numire în funcție.

Respingerea cererii a fost motivată de faptul că volumul de activitate al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, în cadrul căruia funcționa petenta, se situa peste media națională, astfel încât admiterea solicitării ar fi fost de natură să afecteze activitatea acestei unități de parchet.

Împotriva acestei din urmă hotărâri doamna procuror _____ a formulat recurs, ce a fost soluționat prin decizia nr.4918/06.11.2009, a cărei nelegalitate o afirmă autorii articolului.

La luarea acestei decizii instanța a reținut că, în condițiile în care a constatat inițial că reclamanta îndeplinește condițiile legale de numire în funcția de judecător, Consiliul Superior al Magistraturii a avut drept singur criteriu obiectiv volumul de activitate al parchetului în cadrul căruia funcționa aceasta, raportat la media pe țară, fără a fi analizat și volumul de activitate al judecătorilor Tribunalului București, în cadrul căruia se solicita numirea, în condițiile în care la această instanță existau 7 posturi vacante, în timp ce schema de personal a parchetului era completă. În același timp, s-a avut în vedere

împrejurarea că Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București a avizat pozitiv cererea reclamantei.

Instanța a constatat că la soluționarea cererii Consiliul Superior al Magistraturii nu a analizat și nu a dat eficiență criteriilor obiective prevăzute de lege și că, deși această instituție beneficiază de o marjă largă de apreciere în această privință, puterea decizională nu poate fi manifestată discreționar și independent de orice criterii obiective sau considerente de oportunitate.

Comentând această decizie în cadrul primului articol publicat la data de 04.12.2010, se acredita ideea nelegalității numirii unui procuror în funcția de judecător, fără examen, neexistând nici o garanție că acesta beneficiază de pregătirea necesară funcției de judecător.

În cadrul celui de-al treilea articol, publicat la data de 08.12.2010, odată cu postarea hotărârii instanței pe site-ul publicației și identificarea textului legal care permite numirea, fără concurs, a procurorilor în funcții de judecător, continuă să se afirme nelegalitatea hotărârii și ignorarea de către judecători a prevederilor legale.

Articolul redă un fragment al hotărârii, prin care se explica faptul că marja de apreciere a Consiliului Superior al Magistraturii în ceea ce privește admiterea cererilor procurorilor în funcția de judecător nu este de natură să confere un caracter discreționar hotărârilor acestuia, care trebuie să aibă la bază criterii obiective, după care este redat conținutul articolului nr. 61 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Concluzia pe care o trage jurnalistul din raportarea motivării hotărârii la dispozițiile art. 61 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este aceea că „a fost ignorată condiția esențială a legii care putea pune în discuție transformarea unui procuror în judecător, de a exista propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Ori propunerea nu numai că nu a existat, dar chiar a fost refuz de numire”.

După ce inițial a ignorat cu desăvârșire dispozițiile art. 61 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările

ulterioare, raționamentul jurnalistului care comentează decizia instanței prin raportare la aceste prevederi legale ignoră datele cauzei și distorsionează raționamentul instanței.

Astfel, obiectul cauzei aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție îl reprezintă tocmai contestarea de către procuror a refuzului Consiliului Superior al Magistraturii de a propune numirea sa în funcția de judecător în condițiile în care, în urma susținerii interviului prevăzut de lege, Secția pentru judecători a hotărât că îndeplinește condițiile pentru numirea sa în această funcție.

Avându-se în vedere că Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită tocmai cu analizarea legalității refuzului formulării propunerii de numire, este lipsită de logică juridică afirmația conform căreia lipsa formulării unei propuneri împiedică instanța să dispună obligarea Consiliului Superior al Magistraturii de a formula o astfel de propunere.

Nimic nu îi împiedică pe jurnaliști să comenteze o anumită practică judiciară referitoare la o problemă care poate avea un impact semnificativ asupra sistemului judiciar, dar maniera de prezentare distorsionată a datelor și dispozițiilor legale, invocarea în mod accentuat a caracterului abuziv al hotărârii și chiar afirmarea săvârșirii unei infracțiuni de către judecătorii care au pronunțat-o, sunt elemente de natură a indica o intenție de denigrare a judecătorilor.

În același context se înscrie și aducerea în discuție a unor aspecte ce țin de conduita sau problemele judiciare ale soțului unuia dintre judecătorii care au pronunțat hotărârea, aspecte fără nicio legătură cu cauza respectivă, practică denunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care apreciază ca inadmisibilă supunerea unei persoane disprețului public datorită unor fapte care privesc un membru al familiei (hotărârea De Haes și Gijssels versus Belgia din 24 Februarie 1997, paragraful 45).

Din verificările efectuate de Inspekția judiciară s-a reținut că un alt aspect care a generat critici virulente ale jurnaliștilor respectivi l-a reprezentat practica Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție în ceea ce privește recunoașterea gradului profesional de procuror la Înalta Curte de Casație și Justiție a procurorilor numiți la Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

Numirea procurorilor în cadrul Parchetului Național Anticorupție, devenit ulterior Direcția Națională Anticorupție - structură autonomă în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și în cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism urmează o procedură specifică, cuprinsă în reglementări cu caracter special față de normele privitoare la promovarea procurorilor.

Astfel, în reglementarea inițială, procurorii erau numiți în cadrul Parchetului Național Anticorupție pentru o perioadă de 6 ani de către ministrul justiției, la propunerea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (art. 8 din O.U.G.43/2002).

Dispozițiile legale respective dădeau posibilitatea reînnoirii mandatului o singură dată, prevăzându-se și că, la încetarea funcției ca urmare a expirării mandatului sau din cauze neimputabile, procurorul are dreptul să revină la postul ocupat anterior.

Aceste dispoziții au fost abrogate prin Legea nr. 247/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, procedura de numire a procurorilor în cadrul celor două unități de parchet fiind reglementată de art. 83 din Legea nr. 304/2004 privind statutul judecărilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 83 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în forma inițială, numirea procurorilor în cadrul Parchetului Național Anticorupție se făcea prin ordin al procurorului general al Parchetului Național Anticorupție, în urma susținerii unui interviu de către procurorii care îndeplineau condițiile prevăzute de lege.

Deși mandatul procurorilor numiți în această modalitate nu mai era limitat la o anumită perioadă de timp, legea a menținut prevederea conform căreia, la data încetării activității, procurorul revine la parchetul de la care provine sau la un alt parchet unde are dreptul să funcționeze (alin. 9), prevăzând însă o singură modalitate de încetare a activității, respectiv revocarea în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției sau în cazul aplicării unei sancțiuni disciplinare (alin. 8) .

Dispozițiile sunt reluate, după republicarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în art. 87.

În tot acest timp, promovarea procurorilor în cadrul celorlalte parchete ierarhic superioare era reglementată în mod distinct de Capitolul V din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecărilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilindu-se concursul ca modalitate de promovare.

Se constată, astfel, că legea a prevăzut o regulă generală de promovare prin concurs și, în paralel, o modalitate de accedere în cadrul unei structuri a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pe bază de interviu.

Numirea în cadrul acestei din urmă structuri are, începând cu data de 19.05.2004, un caracter definitiv și este singura modalitate de ocupare a funcției respective, în condițiile în care pentru ocuparea unor astfel de posturi nu se organizează concursuri similare celor prevăzute de Legea nr. 303/2004 privind statutul judecărilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Numirea în cadrul Direcției Generale Anticorupție nu presupune exercitarea unei funcții diferite de cea de procuror, ci exercitarea ei în cadrul unei alte unități, pe o perioadă nedeterminată, unica modalitate de încetare a funcției prevăzută de lege fiind cea a revocării din motive disciplinare sau de necompetență profesională.

Legiuitorul a creat o procedură derogatorie de la dreptul comun de accedere într-o funcție la un parchet ierarhic superior și de încetare a acestei funcții, fără însă a defini în mod clar statutul acestor procurori și fără a corobora procedura respectivă cu dispozițiile privitoare la regulile generale care guvernează cariera magistraților.

În aceste condiții, îi revine instanței de control judiciar sarcina de a interpreta dispozițiile legale respective, în acord cu principiile generale ale dreptului muncii, precum și cu cele care reglementează drepturile și obligațiile magistraților.

Numirea procurorilor în cadrul celeilalte structuri autonome a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a fost reglementată în mod similar, inițial prin art. 8 din Legea nr. 508/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea în cadrul Ministerului Public a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată

și Terorism, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și, ulterior, prin art. 72 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, devenit art. 75, după republicare.

Maniera de reglementare a procedurii de numire în aceste funcții fiind similară, problemele legate de statutul acestor procurori au fost identice cu cele ale procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

Procurorii numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism au solicitat Consiliului Superior al Magistraturii recunoașterea gradului profesional de procuror de parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost investită cu soluționarea recursurilor formulate împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii prin care au fost respinse cererile de recunoaștere a gradului profesional.

În conformitate cu dispozițiile art. 33 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, avându-se în vedere numărul mare de astfel de cereri, la nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal au fost organizate trei întâlniri ale judecătorilor secției în vederea creării unei practici unitare, în cadrul căroră a fost dezbătută problema de drept ivită.

Judecătorii secției au interpretat de fiecare dată dispozițiile legale incidente în cauzele respective în sensul dobândirii de către procurorii numiți în cadrul celor două structuri ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a gradului corespunzător acestei unități de parchet.

Practica instanței în soluționarea acestor cauze a fost unitară, hotărârile pronunțate cuprinzând pe larg argumentele avute în vedere la adoptarea acestei soluții.

În esență, procedura de numire a procurorilor în cadrul celor două structuri ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost considerată o formă de promovare, derogatorie de la regula generală, similară celei prevăzute de lege pentru promovarea la Înalta Curte de Casație și Justiție, în condițiile în care numirea are un

caracter definitiv și presupune, spre deosebire de detașare, dreptul procurorului de a funcționa pe termen nelimitat în cadrul parchetului respectiv.

A fost avută în vedere și Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 878/13.12.2007, prin care gradul profesional a fost definit ca fiind dreptul unui magistrat de a funcționa la un anumit nivel în ierarhia parchetelor, drept care poate fi câștigat prin numire, promovare sau transfer, cu respectarea dispozițiilor legale.

În condițiile în care numirea în funcție s-a realizat cu respectarea dispozițiilor legale speciale aplicabile, s-a apreciat că aceasta îi conferă procurorului dreptul de a funcționa la nivelul respectiv în ierarhia parchetelor.

În cadrul articolelor publicate, autorii s-au limitat la a aprecia ca ilegale și abuzive aceste hotărâri, contrare argumentului considerat imbatabil, cuprins în motivarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, conform cărora promovarea se realizează în condițiile Legii nr. 303/2004 privind statutul judecărilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin concurs.

În cadrul articolelor respective nu au fost analizate sau prezentate textele legale incidente sau argumentele instanței, afirmându-se însă, cu insistență, nelegalitatea hotărârilor și sugerându-se o responsabilitate a președintelui secției în stabilirea unei asemenea practici.

Este adevărat că situația generată de obținerea gradului cel mai înalt în ierarhia parchetelor într-o altă modalitate decât cea prevăzută de lege pentru ceilalți procurori a fost de natură a crea nemulțumiri în rândul acestora din urmă, care au fost reliefate de autorii articolului.

Pe de altă parte, legiuitorului îi revenea răspunderea evaluării impactului produs de crearea unui sistem paralel de accedere la un parchet de cel mai înalt grad, diferit de cel prevăzut pentru toți ceilalți procurori, și de punere în acord a dispozițiilor prin care se dorea crearea unui statut al procurorilor din cadrul acestor structuri cu cele care reglementează cariera magistraților și principiile generale ale dreptului.

Fără a proceda la analizarea pertinentă a întregului cadru legislativ care a stat la baza hotărârilor respective și a argumentelor instanței, jurnaliștii au transferat răspunderea consecințelor create prin dobândirea, fără concurs, de către un număr mare

de procurori, a gradului celui mai înalt în ierarhia parchetelor, de la autoritatea legislativă la autoritatea judecătorească investită să dea eficiență și să interpreteze dispozițiile legale.

De altfel, practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, constantă în această privință, a determinat modificarea dispozițiilor legale prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 114/23.12.2009, în sensul în care se precizează în mod expres că, la încetarea activității în cadrul respectivelor structuri, procurorul își reia gradul deținut anterior.

În urma verificărilor efectuate, Inspecția Judiciară a reținut că în cadrul articolului intitulat „Secția de contencios a ICCJ se visează Curte Administrative Supremă”, sub titulatura de „vorbe de fumoar”, utilizând un limbaj jignitor la adresa tuturor judecătorilor secției, după o nouă trimitere la soluțiile pronunțate în cele două categorii de spețe prezentate mai sus, se expune o teză privitoare la utilitatea înființării unei Curți Administrative de Justiție, teză catalogată drept o dorință a doamnei judecător Gabriela Victoria Bîrsan de a-și crea o instanță care să cenzureze orice act administrativ al autorităților publice centrale și al cărui post de conducere să îl poată ocupa.

S-a constatat, astfel, că toate articolele, atât cele care cuprind critici ale practicii Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, cât și cele care privesc emiterea unui comunicat de presă al Colegiului de conducere al instanței sau modul în care s-ar intenționa reorganizarea secției sugerează o responsabilitate sau o implicare a doamnei judecător Gabriela Victoria Bîrsan.

Astfel, contestându-se însăși competența Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție de a analiza legalitatea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii privitoare la cariera magistraților, prevăzută de art. 29 al. 7 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a actelor administrative ale autorităților publice, reglementată de Codul de procedură civilă și Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, comentariile privitoare la practica judiciară a secției sunt prezentate într-o astfel de manieră încât să inducă ideea unui abuz al judecătorilor și a unui rol determinant al doamnei judecător Gabriela Victoria Bîrsan, deși toți judecătorii secției au pronunțat hotărâri în această materie, iar practica a fost unitară.

În virtutea libertății de exprimare și a rolului care este atribuit presei într-o societate democratică, jurnaliștii au posibilitatea de a pune în discuția publicului aspecte care țin de buna funcționare a autorităților și, implicit, a puterii judecătorești.

Pe de altă parte, puterea pe care o deține presa, urmare a impactului major asupra publicului larg pe care îl au comentariile și aprecierile jurnaliștilor, nu trebuie să fie utilizată în scopul denigrării persoanelor vizate sau discreditării autorității reprezentate de acestea.

În acest sens, în mod constant Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că garanția libertății de exprimare oferită de Convenție este subordonată condiției ca cei în cauză să acționeze cu bună credință, în sensul de a furniza informații exacte și demne de credit cu respectarea deontologiei jurnalistice. (Radio France și alții c. Franței; Colombani și alții c. Franței ; Bladet Tromsø și Stensaas c. Norvegiei, Cumpana și Mazare c. României; Stangu și Scutelnicu c. României).

În același sens, art. 21 din Rezoluția nr. 1003 (1993) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei privind etica jurnalistică stipulează că ziaristica nu trebuie să denatureze informația adevărată, imparțială și opiniile oneste, nici să le exploateze în scopuri proprii, în încercarea de a crea sau modela opinia publică, deoarece legitimitatea sa se bazează pe respectul efectiv al dreptului fundamental al cetățenilor la informație. În acest sens, legitimitatea ziaristicii investigative depinde de corectitudinea opiniilor exprimate și este incompatibilă cu campaniile ziaristice organizate pornind de la poziții prestabilite.

Inspekția Judiciară a reținut că cele mai multe afirmații din articolele menționate reprezintă judecăți de valoare care au un suport factual, dar modul de prezentare a acestora, ignorarea textelor legale incidente și a considerentelor hotărârilor judecătorești calificate drept abuzive sau distorsionarea acestora, invocarea unor aspecte privind viața personală a soțului unuia dintre judecători, folosirea de expresii jignitoare la adresa unui întreg corp de magistrați, precum și invocarea cu insistență a numelui doamnei judecător Gabriela Victoria Bîrsan în legătură cu presupusele abuzuri săvârșite de judecătorii secției pe care o conduce sunt de natură a reliefa o depășire de către jurnaliști a limitelor criticii admisibile și dozei de exagerare și provocare specifice activității jurnalistice.

Pe lângă critica adusă unei practici judiciare reale, sunt prezentate sub titulatura de „vorbe de fumoar” intențiile președintelui Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție de a determina crearea unui post de conducere pe care să îl poată ocupa.

Pagina de internet a publicației respective are o rubrică intitulată „vorbe de fumoar”, la sfârșitul fiecărui articol publicat în cadrul acesteia fiind inserată o notă, în care cititorii sunt atenționați că informațiile din această rubrică trebuie luate sub beneficiu de inventar, ele făcând parte din categoria zvonurilor.

Publicarea unor știri calificate drept zvonuri poate fi apreciată drept o încălcare a normelor fundamentale ale deontologiei profesionale, care includ obligația jurnalistului de a publica numai informații verificate și provenite din surse credibile.

În acest sens, la punctul 4 al Rezoluției 1003 (1993) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei se specifică faptul că difuzarea știrilor trebuie să fie bazată pe adevăr, asigurată prin mijloace adecvate de verificare și demonstrare și pe imparțialitate în prezentare, descriere și narare. Bârfele nu trebuie confundate cu noutățile.

Faptul că jurnaliștii au inserat mențiunea privitoare la calificarea drept zvon a informației, scrisă cu litere de dimensiuni considerabil reduse față de restul articolului, nu este de natură a acoperi nerespectarea obligației jurnalistului de a publica exclusiv informații verificate și nu urmărește decât mimarea unei bune credințe a autorului, în condițiile în care este evident că, odată publicată știrea bazată pe un zvon, fără verificarea veridicității, aceasta rămâne întipărită în conștiința publicului.

Avându-se în vedere toate considerentele expuse, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că afirmațiile cuprinse în articolele respective au fost de natură a aduce atingere reputației profesionale a judecătorilor Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În cadrul cererii de apărare a reputației s-a solicitat publicarea rezultatului verificărilor pe site-ul „Lumea Justiției” și formularea unei solicitări către persoanele cărora le revine responsabilitatea administrării acestui site de a elimina articolele menționate de pe pagina de internet a publicației.

Consiliul Superior al Magistraturii nu are mijloacele juridice de a impune unei publicații prezentarea unui anumit punct de vedere sau eliminarea unor articole.

Față de cele expuse, considerând că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de dispozițiile art. 30 alin.(2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art. 1. Admiterea cererii de apărare a reputației profesionale formulate de judecătorii Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Art. 2. Prezenta hotărâre se comunică Biroului de Informare Publică și Relații cu Mass Media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea publicării pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii a unui comunicat de presă în sensul celor dispuse de Plen și Inspekției Judiciare.

Dată în București, la data de 03 martie 2011

 Președinte,
Judecător Nicolae Horațius DUMBRAVĂ